

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia X. Cum ambularet autem iuxta mare Galilææ, uidit Simonem & Andream fratrem eius, iacentes retia in mare (erant enim piscatores) & dixit eis Iesus: Sequimini me, & faciam ut efficiamini ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

Leuit. 25.

Ezre 7.

Luce 2.
Marci 15.

vt regnū Dei
recipi debeat.

Que doctrina
in Ecclesijs de-
beat retineri.
Actorum 5.
Galat. 1.
1. Corinth. 4.

scelus, & perficiendum peccata, & expiandum iniquitatem, & ad iustitiam sempiternam redan-
 dum, & ad obsequium visionem & prophetas, & regendum supremam Sanctitatem, &c. At hie
 domades he. non dierum, sed annorum sunt, quales in lege etiam habentur, ubi de anno hebdomadae
 ratur. Annos ergo constitunt quadringentos nonaginta. Initium verò annorum istorum idem est
 lus, vrbis Hierosolymorum instauracionem siue restitutionem, indicat. Quam tunc factam iuda-
 mus, quando Exras à Dario Longimano missus, ex regis mandato iudices ordinavit, & re-
 ce formam constituit. Factum hoc anno Dary septimo, qui in annum tertium Olympiadis octo-
 sime incidit. A quo si ad annum Olympiadis ducentesime secunda quatuor (quo Christus na-
 cem suffixus, peccatum omne expiauit, & sempiternam iustitiam rediit, &c.) annumeret, annu
 habebis quadringentos nonaginta & vnum. Itaque in proximum post elapsas septuaginta hebdo-
 mades annum, Christi passio incidit. At illo ipso tempore Romana Monarchia floruit, & iustitiam
 sceptrum simul & sacerdotium amiserant, cum Romani praesides rerum dominarentur, & iustitiam
 venale haberent. Erant haec vulgo notissima, & multum iam tum animos in spem Melioru
 turi erectos habebant, sicuti de Simeone, Iosepho Arimathao, & multis alijs legitur. Horum
 tur reliquos etiam omnes admonere vult Christus, quando tempus iam impletum esse, & regnum
 Dei appropinquauisse, dicit. Ista verò Euangelica doctrina veritate, & nostrae salutis, quae hodie
 dicitur, certitudinem asserunt, simulq; monent, vt ipsi etiam veterum scripturarum collatione
 nostram confirmemus.

Porro ad alteram concionis Christi partem transeamus, qua quid ipsos facere conueniat, docet,
 si regni Dei heredes esse velint, dicens: Penitentiam agite, & credite in Euangelio. Dicitur.
 Et primò quidem omne id comprehendit, quod de penitentia dici potest. Vult enim vt ad Deum
 uertantur cum in fidei negotio, cum in ijs quae ad vitae conuersationem faciunt, Opus hie erroru
 peccatorum agnitione, eorundem confessione, animi contritione, & emendatione omnium quae De
 voluntatem peccauimus. Poterat de his copiose disseri, sed si in seipos singuli descendunt, facile
 ipsis faciendum sit, intelligunt. Ad ista verò fides exigitur, quae Euangelio haberi, & intra illu
 mites sese continere debet, ne humanae rationis delirij seducta, incertis opinionibus vagetur. De
 autem fides haec ad vtramque Euangelij partem, penitentiam nimirum & peccatorum remis-
 sionem refertur. Nisi enim ijs credamus, quae de peccatorum atrocitate in Dei verbo creduntur, no-
 quam penitebimus. Rursum frustra agnoscamus peccata, nisi de eorundem remissione, quae nobis in
 Christo parata est, probe simus persuasi.

Ex his patet, quae hodie etiam in ecclesijs doctrina retineri debeat, & quae vera sit fidei
 consequenda ratio. In peccatorum cognitionem homines adduci debent, vt sibi emendatione sua de
 remissione gratuita opus esse intelligant. Vtraque autem iuxta Euangelij doctrinam in vno
 stō monstretur, quem in hoc Deus constituit, vt nobis penitentiam simul & remissionem offerat.
 Quicumque ergo aliud Euangelium docent, audiri nō merentur, sed anathema censeri debent, quia
 angeli de caelo sint. Interim meminerimus, regnum Dei, quod Euangelio predicatur, (vt Paulus
 suos Corinthios probe admonet) non in sermone consistere, sed in virtute. Praestemus ergo quae
 stus exigit. Agamus penitentiam ex animo, & in Christi merito fiduciae nostrae fundamentum
 locemus, vt illius spiritu ducti cum illo olim in caelis regnemus, cui debetur benedictio, honor, gloria
 & potestas in aeternum. Amen.

H O M I L I A X.

Cum ambularet autem iuxta mare Galilaeae, uidit Simonem & An-
 dream fratrem eius, iacentes retia in mare (erant enim piscatores) & di-
 xit eis Iesus: Sequimini me, & faciam ut efficiamini piscatores homi-
 num. Ac protinus relictis retibus suis, secuti sunt eum. Et progressus il-
 linc pusillum, uidit Iacobum filium Zebedaei, & Ioannem fratrem eius,
 qui & ipsi in nauī reconcinabāt retia, statimq; uocauit illos. Et illi re-
 licto patre suo Zebedaeo in nauī cum mercenarijs, secuti sunt illum.

Quia homines non modo peccatores, verum etiam per peccati noxam ita corrupti sunt, ut sibi Argumentum
ritus Dei & regni ipsius capaces non sint: illos non tantum à peccatis liberari, verum etiam
per aeternum verbi semen in Dei filios regenerari oportuit. Erigitur muneri filium suum, Iesum
Christum, Deus destinavit, qui & ipse quando in terris versatus est, salutis verbum predicavit si-
cut, & electos quosdam vocavit, quos postea veritatis cognitione et spiritus sui donis instructos,
verum suarum testes, & Evangelij sui praecones, atque celestis huius regenerationis ministros con-
stitueret. Quorum vocationem idcirco Evangelistae describunt, ut illorum exemplo docti, de eccle-
sia & verbi ministerio rectius iudicare possimus.

Priusquam verò historiam hanc excusiamus, observanda est Dei bonitas, qui in nobis eradi-
dis & regenerandis hominum ministerio vri dignatur: Nimirum ita nostrae infirmitati sese accom-
modans, quae tremendam illam suae maiestatis vocem sustinere nequit, sicut Israelitarum exem-
plo olim probatum est. Mante ergo thesaurum hunc, quo nullus pretiosior est, fictilibus potius
vris committere, quam illo nos fraudare. Turpis itaque illorum error est, qui cum diuice epulone
doctores ex alio seculo sibi dari petunt, & Dei verbum eo nomine aspernari solent, quod hominum
ministerio praedicetur, cum potius admirabilem Dei bonitatem exosculari & amplecti deberent. Sed
omnis ista, Apostolorum vocationem, quam in praesenti Marcus describit, cum suis circumstantijs
consideremus.

Deus hominum
ministerio in
nobis instituen-
dis nititur.
Exod. 19. et 20
2. Cor. 4.

Primum omnium occurrit, quod ab ipso Christo Apostoli vocantur, nò illo alicuius hominis
ministerio intercedente. Ita olim Moysen, Aaronem & plerosq; prophetarum, immediate ab ipso Deo
vocatos fuisse legimus. Quod ideo fieri oportuit, ut verbi ministerium, non humanum inuentum, sed
diuinitus institutum esse, omnibus certo constaret. Postea canones dati, & Ecclesiae permissum fuit,
ut hoc secuta, adhibitis simul sanctis precibus, ministros ordinaret, sicuti Apostolorum scripta simul
et attestantur. Nec minus pro Dei ministris haberi debent, qui ita vocati fuerint, quam qui olim
immediate à Deo vocati sunt: quando legitime fieri, & Deo placere constat, quicquid iuxta ipsius
verbum atq; institutum fit. Quare illis etiam Christi sententia servit. Qui vos audit, me audit, &c.
Et qui recipit quemcumq; misero, me recipit. Luc. 10. Ioan. 12.

1. Christus uo-
cat Apostolos.
1. Tim. 3.
Tit. 3.
Acto. 1. 13.

Porro hic observabit, ad ecclesiae ministerium neminem, nisi diuinitus vocetur, accedere debere.
Cum enim homo animalis non capiat ea quae sunt spiritus Dei, nemo virque ad munus hoc idoneus
erit, nisi quem Deus idoneum fecerit, sicuti Paulus docet. At non solet Deus dona sua ijs largiri,
qui propria temeritate, & ambitione vel priuati commodi cupiditate ducti sese ingerunt: sed ijs quos
ipse iam olim ab utero matris segregauit, qui, ipsius vocationem expectant, & eandem fideliter se-
quuntur. Hinc illud Pauli: Quomodo predicabunt, nisi missi fuerint? Et apud Terentiam pseudopro-
phetarum nota est, quod non missi cucurrerint. Atqui tales non modo Dei ordinem perturbant,
verum etiam sibi ipsi maximorum malorum auctores sunt. Nam & sanguinis alieni reatu sese pol-
luunt, & si quando pericula incidunt, (quae multa & grauius ministris accidere solent) propria etiam
conscientia terroribus simul exagitantur, nec Deum sibi auxiliatorem fore sperare possunt, cuius vo-
cationem expectare noluerunt.

Ministri uoca-
tionem suam
expectent.
1. Cor. 2.
2. Cor. 2. et 3.
Rom. 10.
Terem. 23.

Secundo, quos & quales vocare, videre oportet. Nominantur hic primam Simeon Petrus, &
Andreas, deinde Ioannes & Iacobus, duo nimirum fratrum paria: quorum priores iam ante Chri-
sti cognitionem & familiaritatem quae fuisse constat ex ijs, quae de illis Ioannes refert. Fuerunt om-
nes isti piscatores, viles quidem & ignobiles quoad huius seculi conditionem, tales tamen in quibus
non obscura pietatis & virtutis argumenta eluxerunt. Nam & salutis verba desiderio (ut modo
dicimus) flagrant, & parentibus morigeri fraternam inter se charitatem fouerunt, & à turpi ocio
diuini honesto manuum labore victum sibi suisq; parauerunt.

11. Quos &
quales uocari
Christus.
Ioan. 1.

Hinc patet, regnum Christi non esse de hoc mundo, nec ea ratione, qua huius mundi regna solent,
administriari. Quia enim mundi principes & reges per se infirmi sunt, nec ipsi quenuquam necessarijs
vel animi vel corporis dotibus instruere possunt, eos sibi consiliarios & ministros deligant oportet,
quos iam ante instructos esse vident. At Christus, cuius regnum, non humana, sed diuina sapientia
administriatur, cum in ipsas hominum mentes ius habeat, & pro suo arbitrio ex indoctis doctos, ex
insipientibus sapientes, ex timidis fortes, ex rudibus & imperitis exercitatisimos reddere possit: fere

Regnum Chri-
sti non est de
hoc mundo, nec
humana sapien-
tia propagatur.

1. Corint. 1.

Astor. 4.

viles & nullius coram mundo auctoritatis homines, imò (vt Paulus ait) qui iuxta mundum sibi habentur, deligunt. Causa eius consilij est, ne coram ipso gloriatur vlla caro; sed qui gloriatur, in Domino gloriatur. Facit hoc, quod in Actis legimus, sacerdotes & seniores Petri & aliorum Apostolorum libertate hoc potissimum nomine obstupuisse, quòd homines illiteratos & idiotas fuisse vidissent. Ita verò fieri oportuit, ne quis Euangelium humana sapientia aut potentia tam longe lateq; propagatum putaret. Habes ergo quod hodie illis respondeas, quos cum ministrorum cum scilicet Euangelij vili conditio offendit, & nobis principum atq; regum potentiam, pontificum maiestatem, scholarum superbos titulos, aliq; eius generis infinita obijciunt. Nos cum Christo Iesu Dei gratias agimus, quòd absconderit hæc a sapientibus, & prudentibus, & reuelarit ea paruulis, Vt Matth. 11.

Quales ad Ecclesie ministerium uocari debeant.

2. Timoth. 2. Matth. 24.

Interim quales ad ecclesie ministerium vocari debeant, presenti exemplo admonemur. Tribetur enim hæc pietatis studium, vitæ honestas & fraterna charitas, qua coniuncti vniuersi operi suo intenti fuerunt. Iisdem ergo virtutibus ministros instructos esse oportet, si cum laude suam officium obire velint. Quomodo enim pietatem alij suadebit, qui ipse ab illa alienus fuerit? Atque docendo proficiet, qui vitæ licentia & prauo exemplo ministerium suum reum adhuc ignorat. Etiam & inuisum reddit? Rursus cum vndiq; labores, insidias & pericula incumbant, fratrum amorum coniunctione opus erit, ne dum zelo prauo inter sese ministri disident, communis castigationem & veram sapientiam exigunt. Nec enim eos audimus, qui Apostolorum exemplis aduertunt, vel ipsi imparati ad docendum excurrunt, vel alios rudes & imperitos vocant. Eius enim ratio. Etos Christus vocari, eosdem tamen non ante orbis doctores constituere, quàm spiritus sancti & scripturarum linguarumq; cognitione instructissimi omnibus admirationi essent. Huc peruenit, qui 1. Tim. 3. Tit. 1. cap. habentur.

III. Ad quid uocati Apostoli? Luc. 5. Matth. 13.

Marc. 6. Ioan. 10.

Tertio ad quid & in quem finem illos uocaret, videndum erit. Faciam (inquit) vt efficiam piscatores hominum. Et apud Lucam Petro ait: Post hæc homines viuos capies. Vt verò ista debent intelligi, ipse alibi parabola exponit, qua Euangelium reti conferre, quod in mare proiecitur omni generis pisces, tam bonos quàm malos attrahit. Comprehenditur his totius ministerij Euangelij ratio. Per mare enim mundus hic figuratur, qui maris instar incertis vicibus fremit atq; senuit, ad bonos & malos continet innumeros. Rete verò Euangelium est, quod promiscue omnibus praedari vult Christus. Quod vbi fit, tam boni quàm mali trahuntur. Nam qui ex omnibus Christi uocati sunt, pastoris sui vocem mox agnoscunt, & agnitam sequuntur. Mali verò & impij interdum vel commodi priuati spe, vel alijs rationibus mori, ecclesie Christi sese coniungunt, atq; fidem ostentant. Interim hos omnes sibi capi vult Christus, & viuos quidem, vt nimirum sibi uiuant, qui a te hac carni & mundo vixerunt. Obseruatur hoc diligenter admodum Apostoli, & vt nihil laboris atq; industria omiserunt, vt quàm plurimos Christo lucrifacerent: Ita diligenter admodum curant, ne quid ipsis tribueretur, sed vniuersa salutis nostræ gloria vni soli, Christo cederet. Innotetur hos, quicumq; hodie Christi & ecclesie ipsius ministri haberi volunt, ne vel otio turpi sese dedant, vel suam potius ipsorum, quàm Christi gloriam querant. Nec enim otio locus erit, quando non minus negotij est, homines, natura malos & corruptos, inter huius mundi fyres Christo vendicare, quam grandia cete & lubrica maris monstra ex profundissimis Oceani vorticibus in litus educere. Porro modo autem in hoc munere ambitioni indulgeat aliquis, quando ad illud nemo idoneus est, nisi qui Dei honorem & gloriam, non mundo tantum, verum etiam propria vitæ anteponeat diuitiis.

Romanus Pontifex.

Conferamus cum his Romanum illum piscatorem, qui Petri nauiculam, retia, hamos, canalem & totum patrimonium sibi vendicat, & facile patebit, quis & qualis cenferi debeat. Piscatur quidem in hoc mundo, sed sibi, non Christo. Nam eos qui in baptismo Christo nomen dederunt, sibi vendicat, eorum vnitatem in varias sectas scindit, & ad salutem hoc necessarium esse docet, vt omnes homines Romane sedi subijciantur. Deinde non tam homines piscatur, quàm illorum fortunat, nisi quatenus homines sua libidini inservire posse videt. Nec viuos Christo adducit quos capis, sed sibi reuocant, vt Christo mortui, peccatis & superstitioni viuât. Porro vnicum illud & salutare Euangelij

creta per humanarum traditionum signimenta ita discidit, rotamq; peruertit, ut prater inanis & nudum nomen nobis ex illo reliquum esse videatur. Frustra ergo Petri titulum nobis obijciunt, nosq; illius nauiculam deseruisse clamant, quando eos omnino sese praestant, quos Petrus venturos praedixit, & ut a pisci cauentur, admonuit. 2. Pet. 2.

Postremo, ut vocati se gesserint, consideremus. Relinquunt retia & cum his quaestum suum IIII. Ut sese vocant, adhaec patrem quoq; cum mercenarijs, & Christum sequuntur. Atqui prater rem domestica multa quoq; alia obstatere poterant, quod minus hoc facerent: inter quae non parum momenti habuit pietatis praetextus, quam se patri Zebedaeo debere sciebant. Poterat item periculi metus terrere, cum Ioannem ob veritatis doctrinam occisum viderent. Adhaec propria infirmitatis & ignobilis conscientia remorari potuit, ne quid viribus suis excellentius tentarent. At quia fidei semen penes se habent, omnes carnis rationes facile reijciunt.

Videndum tamen qua ratione sua omnia Apostoli reliquerint? Nimirum ad Christi mandatum, ut huic inservirent. Interim quotiescunq; per negotia licuit, ad sua redierunt, donec in orbem dimissi, suis omnibus renunciare coacti sunt. Nil ergo Apostolorum exemplum vel Monachis vel Astrologis patrociniatur, qui cum nullam Dei vocationem habeant, sua relinquunt, vagi hinc inde errant, & ignavi ventres ex alieno viuunt. Interim cogitemus, Apostolorum vocationem propter nos describit, quod maior sit apud nos doctrina ipsorum auctoritas. Simul vero officij memores, ipsi quoq; Christum vocantem sequamur, & huic cum nos ipsos, cum alios homines (quoad fert nostrae vocationis ratio) capere & adducere studeamus, ab illo ipso laboris & studij nostri retributionem accipiamus, cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in aeternum. Amen.

Quomodo Apo-
stoli omnia re-
liquerint.
Matth. 9. 9.
Ioan. 21.

Et ingrediuntur Capernaum, & statim sabbatis ingressus in synagoga docebat. Et stupebant super doctrina eius. Erat enim docens eos, tanquam auctoritate praedixit, & non sicut scribae.

Quoniam primus parens noster Adam per peccati lapsum non modo a salute exciderat, ut summetiam diuinum illud intellectus sui lumen amiserat, Deus filium suum, Iesum Christum humano generi & redemptorem & doctorem constituit, sicuti veteres promissiones & prophetae in sacra scriptura testantur. Qua causa est, quod Evangelista, non modo redemptionem, qua per hunc facta est, describit, verum etiam de simul doctoris officio functus sit, diligenter commemorant. In qua parte praeter alijs sedulus est Marcus, dum Christum docuisse & praedicauisse, subinde inculcat, Et supra quidem, quae doctrinae ipsius summa fuerit audiuimus. Cui mox discipulorum vocationem subiungit, quorum ministerio veritatis doctrina propagari debuit. In praesenti vero, quam in docendo rationem secutus sit Christus, ex ordine describit. Vnus loci totius est, ut hinc & fidem Christi agnoscamus, qua docendi munus obuiuit, & simul discamus, qua docendi ratio hodie etiam in ecclesia retineri debeat. Quo cum primis facit circumstantiarum omnium explicatio, quas singulatim inspicere oportet fuerit.

Argumentum
& usus praesentis loci.

Et primo quidem cum discipulis Capernaum ingressus est, & illius loci ciuibus sine incolis praedicauit. Atqui nuper diximus, Christum inter Galilaeae ciuitates Capernaum cum primis delegisse, in quam sese, seu peculiare domicilium reciperet. Facti hoc, tum ut salutis doctrina ex vrbe celebri & frequentius citius longè lateq; propagaretur, tum quod vrbs multis modis corruptissima, insitutiuae & reformatione praeter alijs indigeret. Nam praeter vulgaria peccata, quae in celebrioribus & opulentis vrbus dominari solent, belluina quadam stupiditate erga Christi & salutis mysteria laborabant, sicuti ex ijs conijcere licet, quae cum Christus de vero animarum cibo & salutis ihera carnis & sanguinis sui manducatione apud illos disseruisset, acciderunt. Quanta vero eorundem in Christum ingratitudo fuerit, horribiles Christi execrationes, quibus illos deuouit, abunde docent. Vbi nobis obseruanda venit Dei bonitas, qui peccatores adeo non fastidit, ut illos potissimum salutis doctrinam per filium offerat, qui & ipse propter peccatores se in mundum venisse faceret. Et sane si huma-

I. Quibus praed-
icari Christus.
Ioan. 6.
Matth. 11.
Dei bonitas
erga peccatores.